

Halte 1: de oude brouwerij

Formele verteller

Beste fietstoerist, iedereen heeft waarschijnlijk al eens gehoord van de legende van de Bokkenrijders. Verhalen over woeste roversbendes die zich snel konden verplaatsen op de rug van een vliegende bok.

Ze hielden in de tweede helft van de 18^e eeuw heel Limburg in een houdgreep van angst.

Deze duivelsaanbidders bestolen kerken en staken verschillende hoeves in brand.

U bevindt zich hier in Wellen. Deze gemeente staat wijd en zijd bekend als bokkenrijdersgemeente. Tijdens de verhalenroute willen we een beeld schetsen van de Wellense bokkenrijders. We gaan op zoek naar de waarheid achter de legendes. Want wat gebeurde er in die tijd werkelijk in Wellen?

Professor volksverhaal

Maar je kan de mensen toch niet enkel laten luisteren naar de kurkdroge historische feiten! Komaan man, dan blijven ze van miserie op het eerste het beste terras de rest van de dag plakken. Nee! Wat de mensen horen willen dat zijn de bloeddorstige details, de stinkende achterklap en de pikante fluisterijen. Niet de 'historisch correcte, objectief gefilterde eenheidsworst, drooggetrokken door het academisch jargon voorzien van een ziellose bijlage van pertinent geleuter'.

Formele verteller

Hm, Hm

Ok, ieder zijn mening hierover. IK voorzie van mijn kant in ieder geval het CORRECTE historische kader. Uw volkse rijmelarijen kunnen het geheel wat stofferen MAAR moeten toch duidelijk afgebakend zijn van de historische feiten. Laten we dat afspreken.

Goed als ik dan nu even het algemeen kader mag schetsen, ook voor uw sappige volksverhalen?

Professor volksverhaal

Ga uw gang, zou ik zo zeggen.

Formele Verteller

Eerst en vooral waren de Wellense Bokkenrijders inwoners van Wellen zelf. Het was geen roversbende van buitenaf die het dorp teisterde, maar het waren minder fortuinlijke Wellenaren die de misdaden begingen. Ze trachtten hun dorpsgenoten af te persen door middel van brandbrieven. Eigenlijk was het bangmakerij zonder meer, in eerste instantie niet met de bedoeling om de dreigementen ook daadwerkelijk uit te voeren.

Ruw geschetst had je 2 verschillende brandbriefschrijvers. Enerzijds was er Jan van Muysen die alleen handelde en anderzijds de groep brandbriefleggers van het Wellense gehucht Russelt. Later zou van Muysen zich bij de groep van Russelt voegen.

Je zult merken dat het verhaal pas echt duivelse trekjes begint te vertonen vanaf het moment dat drossaard Hollanders het onderzoek naar de feiten start. De drossaard, die in Alken woonde, was in die tijd de man die het plaatselijk gerecht vertegenwoordigde. Je kunt dat vergelijken met een politiecommissaris van de dag van vandaag.

De route van de Verhalenfluisteraar begint hier vlakbij, op het plein van Ulbeek waar Jan van Muysen zijn eerste brandbrief legde.